

## **ПРОГНОСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ**

*М. В. Минькієська*

У педагогічній науці розроблено теоретичні й методологічні основи прогнозування в освіті, але більшість учених-прогнозистів не розглядають його як невід'ємний компонент професійної діяльності педагога. Таким чином, можна стверджувати, що прогностична діяльність вчителя в загальноосвітньому навчальному закладі не реалізується повною мірою.

Успішність прогностичної діяльності вчителя визначається певними умовами, зокрема такими:

- = спрямованість прогностичної діяльності на особистісний розвиток учня;
- = створення творчих ситуацій в освітньому процесі;
- = формування професійної компетентності.

Отримання випереджальної інформації, що стосується побудови педагогічного процесу в інноваційному загальноосвітньо-

му навчальному закладі, передбачає його постійний розвиток на основі професійних ідей. Прогностична функція дає змогу суб'єктам прогностичної діяльності визначити перспективи розвитку особистості педагога, побудувати модель його професійної діяльності, а також програму неперервного розвитку особистості учнів.

Прогностична діяльність вчителя як процес набуття попередньої інформації про результати дій реалізується на основі знань сутності та логіки педагогічного процесу, закономірностей вікового й індивідуального розвитку учнів. Прогностичні вміння використовуються вчителем у процесі визначення найближчої, середньої та віддаленої перспектив розвитку учнівського колективу й особистості кожного учня. При цьому виявляється взаємозв'язок процесів прогнозування і цілепокладання.

Залежно від спрямованості педагогічного завдання прогностичні вміння можна об'єднати в три групи: а) вміння прогнозувати розвиток колективу, динаміку його структури, розвиток системи взаємин, стосунки активу й окремих учнів у системі тощо; б) вміння прогнозувати розвиток особистості, її якостей, почуттів, волі й поведінки, можливих відхилень у розвитку, труднощів у стосунках з однолітками тощо; в) вміння прогнозувати хід педагогічного процесу.

Суб'єкти прогностичної діяльності прогнозують результати навчальної діяльності, рівень і можливості розвитку кожного учня й колективу, наслідки педагогічного впливу й оцінювальної діяльності, саморозвиток та самоосвіту, стан закладу, його кадровий і науковий потенціал, контингент учнів, програми, педагогічні технології тощо.